РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – Благоевград

Р Е Ш Е Н И Е
№ БД-ЕО-.10.../2025 г.
за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 14, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР), чл. 37, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС), представена информация и документация от възложителя и получени становища от Регионална здравна инспекция – Благоевград и Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“,

Р Е Ш И Х:

да не се извършва екологична оценка на Програма за намаляване на нивата на замърсители и достигане нормите на качество на атмосферния въздух по показатели фини прахови частици 10 μm ($ФПЧ_{10}$) на територията на община Разлог за периода 2022 - 2027 г., **при прилагането на която няма вероятност, да се окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве**

възложител: Община Разлог, Булстат 000024948 с адрес гр. Разлог, ул. „Стефан Стамболов“ № 1

Характеристика на плана:

Програмата за намаляване на нивата на замърсители и достигане нормите на качество на атмосферния въздух по показатели фини прахови частици 10 μm ($ФПЧ_{10}$) на територията на община Разлог за периода 2022 - 2027 г. е разработена на основание чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Съгласно Заповед №РД- 257/25.03.2022 г. на министъра на околната среда и водите, община Разлог е класифицирана като „зона Разлог“ в рамките на РОУКАВ „Югозападен“ с превишаване на средноденонощната норма по показател $ФПЧ_{10}$ на база на извършени през 2020 г. индикативни измервания с мобилна автоматична станция на Изпълнителна агенция по околна среда – София.

Предложения проект на Програмата е изготвен съгласно изискванията на Приложение № 15 към чл. 34, ал. 1, чл. 38, ал. 1 и чл. 40, ал. 2 от Наредба № 12/2010 г.

за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ, бр. 58/2010 г. с изм. и доп.).

В програмата е направено дисперсионно моделиране и оценка на актуалния принос на отделните сектори/източници за 2020 г. За комплексна оценка на разсейването на емисии от различните типове източници на територията на община Разлог е използвана актуална версия на програмен продукт Breeze Aermod.

Основната цел, която трябва да бъде постигната чрез изпълнението на програмата е привеждане на качеството на атмосферния въздух на територията на община Разлог по отношение на съдържанието на вредни вещества в него (ФПЧ10) в съответствие с нормативната уредба по опазване на чистотата на атмосферния въздух и планиране, и изпълнение адекватни към местните условия мерки, които да доведат до намаляване нивата на атмосферните замърсители, съгласно националното и европейското законодателство.

Като неразделна част от програмата е разработен и план за действие, включващ мерки и проекти за подобряване на качеството на атмосферния въздух, които следва да се приложат на територията на община Разлог, а именно:

- Проучване на възможностите за въвеждане на изисквания към качеството на предлаганите на пиара твърди горива (дърва и въглища);
- Поетапна подмяна на старите и неефективни стационарни индивидуални и многофамилни горивни устройства на твърдо гориво, с екологични алтернативи, отговарящи на изискванията на Регламента за еко дизайн (приоритетно да бъдат подменя в енергийно ефективни сгради) - ежегодно да бъдат подменяни горивните инсталации на 5% от населението, отопляващо се на твърдо гориво, идентифицирано в зоните с „ниски емисии",
- Изпълняване на проекти за саниране/обновяване на многофамилни жилищни сгради - ежегодно да бъдат санирани/обновени до 10% от МЖС в общината;
- Изграждане/реконструкция/рехабилитация на уличната мрежа и тротоари, на територията на общината;
- Газифициране на част от битовия сектор, който използва за отопление твърди горива - ежегодно да бъде обхванато до 10% от населението на гр. Разлог (1 -ви етап);
- Съдействие на община Разлог за газифициране на част от битовия сектор, който използва за отопление твърди горива - до края на отчетния период изпълнението на мярката да бъде увеличена до 40% (2- ри етап - продължаваща мярка);
- Осъществяване на ефективен контрол за спазването на мерки за недопускане замърсяване на атмосферния въздух от строежите, вкл. по спазването на маршрутите за транспортиране на отпадъците от строителните обекти;
- Стартиране на пилотни процедури за насърчаване използването на ВЕИ, зелен водород или други иновационни алтернативи;

- Изграждане на автомобилни паркинги и изграждане на зарядни станции за електрически автомобили тях, и други.

МОТИВИ:

1. Програмата за намаляване на нивата на замърсители и достигане нормите на качество на атмосферния въздух по показатели фини прахови частици 10 μm (ФПЧ10) на територията на община Разлог за периода 2022 - 2027 г. ще има принос към изпълнението на националното и европейско законодателство в областта на околната среда и в частност към подобряване качеството на атмосферния въздух, по отношение на съдържанието на вредни вещества в него ($ФПЧ_{10}$) в съответствие с нормативната уредба по опазване на чистотата на атмосферния въздух.

2. В програмата са заложени мерки с краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива относно намаляване емисиите от фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$)

3. С постигане на нормите за $ФПЧ_{10}$ ще се намалят рисковете за човешкото здраве, както и негативното въздействие върху компонентите на околната среда.

4. В териториалния обхват на община Разлог попадат изцяло или частично следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Защитени територии по смисъла на ЗЗТ, попадащи на територията на община Разлог:

- Част от Национален парк „Пирин“, обявен за народен парк със Заповед № 3074/08.11.1962 г. на КГТП (ДВ, бр.43/1963 г.) и прекатегоризиран в национален парк със Заповед № РД-395/15.10.1999 г. на МОСВ (ДВ бр.44/2000 г.);
- Част от Национален парк „Рила“, обявен със Заповед №114/24.02.1992 г. на МОС, чиято територия е намалена със Заповед №397/15.10.1999 г. на МОСВ. Със Заповед №397/15.10.1999 г. на МОСВ, Народен парк „Рила“ е прекатегоризиран в Национален парк;
- Резерват „Баюви дупки – Джинджирица“, обявен с Постановление № 1388 на МЗДИ, разширен със Заповеди №300 на МГОПС от 1976 г. и №976 на КОПС;
- Защитена местност „Находище на лазерпициум архангелика в местност Круше“ , обявена със Заповед №25/09.01.1989 г. на Комитета за опазване на околната среда при Министерски съвет;
- Природна забележителност „Кьошката“, обявена със Заповед №1635/27.051976 г. на Министерство на горите и горската промишленост.

Защитени зони по смисъла на ЗБР, попадащи на територията на община Разлог:

- Част от защитена зона BG0000495 „Рила", за опазване на дивите птици, природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД – 764/28.10.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.100/2008 г.), изменена със Заповед № РД – 259/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 40/2021 г.), изм. и доп. със Заповед № РД - 131/17.02.2025 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 18/2025 г.).
- Част от защитена зона BG0000209 „Пирин" за опазване на дивите птици, природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД – 572/08.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 84/2008 г.), изм. и доп. със Заповед № РД – 284/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 45/2021 г.).
- Част от защитена зона BG0001021 „Река Места" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-353/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 58/13.07.2021 г.);
- Част от защитена зона BG0000636 „Ниска Рила", за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение на Министерски съвет №177/03.04.2019 г. (обн. ДВ, бр. 29/2019 г.);
- Част от защитена зона BG0002129 „Рила буфер", за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-229/11.03.2020 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 24/2020 г.), изм. и доп. със Заповед № РД - 132/17.02.2025 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 18/2025 г.).
- Защитена зона BG0000626 „Круше" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед РД-379/ 15.05.2020 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 50/02.06.2020 г.).
- Защитена зона BG0000625 „Изворо" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед РД-378/ 15.05.2020 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 50/02.06.2020 г.).

Съгласно разпоредбите на чл. 31 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, Програмата подлежи на процедура по оценка за съвместимостта ѝ с предмета и целите на опазване на защитените зони. Процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО, съгласно чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР.

При извършената проверка за допустимост на основание чл. 37, ал. 2 от Наредбата за ОС се установи, че програмата е допустима при спазване на режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването

им, и плана за управление и при спазване на режимите на гореописаните защитени зони, определени със заповедите за обявяването им.

След преглед на представената информация и на основание чл. 37, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която програмата няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000 поради следното:

4.1 В обхвата на програмата са формулирани мерки за подобряване на КАВ в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива, които са включени в план за действие, като разработените мерки няма вероятност да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони от мрежата Натура 2000.

4.2 С изпълнението на заложените мерки, подмерки и дейности не се очакват отрицателни въздействия върху околната среда. Планираните мерки ще окажат положително въздействие върху околната среда в т.ч. и върху защитени зони от мрежата Натура 2000, тъй като ще доведат до устойчиво намаляване на емисиите на ФПЧ и подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на общината.

4.3 Програмата за намаляване на замърсителите и достигане на нормите за качество на атмосферния въздух по показател фини прахови частици ($ФПЧ_{10}$) на територията на община Разлог предлага две групи мерки - за сектор „битово отопление“ и за сектор „транспорт“, с които се цели постигане на намаляване замърсяването с фини прахови частици, и реализацията им ще доведе до общ положителен ефект върху състоянието на компонентите на околната среда в общината, включително върху защитените зони от мрежата Натура 2000.

5. Съгласно становище на РЗИ – Благоевград с изх. № 10-15-1/05.03.2025 г. изразено по реда на чл. 13, ал. 1, т. 2 от Наредбата за ЕО, са представени данни според които реализацията на Програма за намаляване на нивата на замърсители и достигане нормите на качество на атмосферния въздух по показатели фини прахови частици 10 μm ($ФПЧ_{10}$) на територията на община Разлог за периода 2022 - 2027 г. няма да доведе до създаване на предпоставки за възникване на здравен риск за населението.

6. Съгласно становище на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ с изх. № П-04-12-(1)/25.03.2025 г. Програмата не противоречи на целите и мерките в ПУРБ на ЗБР (2022-2027 г.) и ПУРН на ЗБР (2022-2027 г.), при спазване на условия от № 2 до № 5 от настоящето решение.

7. Реализирането и предвижданията на Програмата не е свързано с трансгранично въздействие върху околната среда, поради характера и териториалния обхват.

ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЛЕДНИТЕ УСЛОВИЯ:

1. Произтичащите от Програмата за намаляване на нивата на замърсители и достигане нормите на качество на атмосферния въздух по показатели фини прахови частици 10 μm (ФПЧ10) на територията на община Разлог за периода 2022 - 2027 г. планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 от ЗБР и подзаконовите нормативни актове към тях, и при съобразяване с условията, изискванията и мерките в съответния административен акт.

2. Дейности, свързани с водовземане и ползване на воден обект, подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 44 и чл. 46 от Закона за водите.

3. Съгласно чл. 143 от Закона за водите за защита от вредното въздействие на водите се забранява: нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

4. В съответствие с разпоредбите на чл. 116 от Закона за водите, всички води и водни обекти следва да се опазват от замърсяване и увреждане. При планиране на дейности, които биха могли да доведат до увеличаване в значителна степен на антропогенния натиск върху повърхностните и подземни води, задължително трябва да се предвидят мерки за ограничаване на негативното им влияние върху качеството на водите и за недопускане на влошаването на състоянието на повърхностните и подземните води.

5. В изпълнение на разпоредбите на чл.156а, ал.1 от Закона за водите е необходимо на всички етапи от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидените съоръжения да се предвидят мерки за предотвратяване на водите от замърсяване, както в подземните така и в повърхностните водни тела.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя по Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба по околна среда.

При промяна на програмата, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящето решение, възложителя/новият възложител трябва да уведоми РИОСВ - Благоевград до 14 дни след настъпване на промяната.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 6 от ЗООС, решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен съответният план или програма.

Решението може да бъде обжалвано пред министъра на околната среда и водите и/или Административен съд – Благоевград град в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс, чрез РИОСВ - Благоевград.

Дата: 01.04.2025 г.

СНЕЖИНА КРСТЕВА - ЯКИМОВА

Директор на РИОСВ – Благоевград